

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W ZIELONEJ GÓRZE

65-470 Zielona Góra, ul. Jasna 10
tel. (68) 325-46-71 do 75, fax (68) 351-47-96
<http://bip.wsse.gorzow.pl/pssezielonagora/>
e-mail: pssezielonagora@wsse.gorzow.pl
NIP: 929-10-85-602

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W ZIELONEJ GÓRZE

NS-NZ.7721.3.2020

Zielona Góra 31. marca 2020 r.

OPINIA SANITARNA

URZĄD MIEJSKI NR 1 SULECHÓW		4434	RGOK	OR
B	W PŁYNEŁO			SK
ZB	KANCELARIA OGÓLNA			ZP
AZ	02. 04. 2020			IZD
PU				ZPB
OPS	podpis przy			podpis dekrét
Zielona Góra				GKR

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze na podstawie art. 1 pkt 1 i art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 59 z późn. zm.), art. 77 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 78 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.), § 2 ust. 1 pkt 51 litera b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839)

po rozpatrzeniu wniosku Burmistrza Sulechowa z dnia 10 marca 2020 r. znak: GKR.6220.27.2019.MG w sprawie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą: „Przebudowa i rozbudowa (modernizacji) funkcjonującej fermy bydła mlecznego wraz ze zmianą profilu produkcji polegającej na utrzymaniu stada macior w celu produkcji prosiąt, przy równoczesnym obniżeniu jednostek DJP, w miejscowości Kalsk – ferma trzody chlewnej stada podstawowego (dz. nr ewidencyjny 5/34, 5/37, 5/47, 5/48, 5/49, 5/50, 5/51)”

opiniuje negatywnie

w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych przedsięwzięcie pod nazwą: „Przebudowa i rozbudowa (modernizacji) funkcjonującej fermy bydła mlecznego wraz ze zmianą profilu produkcji polegającej na utrzymaniu stada macior w celu produkcji prosiąt, przy równoczesnym obniżeniu jednostek DJP, w miejscowości Kalsk – ferma trzody chlewnej stada podstawowego (dz. nr ewidencyjny 5/34, 5/37, 5/47, 5/48, 5/49, 5/50, 5/51)”

UZASADNIENIE

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze dnia 13 marca 2020 r. wpłynął wniosek Burmistrza Sulechowa z dnia 10 marca 2020 r. znak: GKR.6220.27.2019.MG w sprawie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą: „Przebudowa i rozbudowa (modernizacji) funkcjonującej fermy bydła mlecznego wraz ze zmianą profilu produkcji polegającej na utrzymaniu stada macior w celu produkcji prosiąt, przy równoczesnym obniżeniu jednostek DJP, w miejscowości Kalsk – ferma trzody chlewnej stada podstawowego (dz. nr ewidencyjny 5/34, 5/37, 5/47, 5/48, 5/49, 5/50, 5/51)”. Do wniosku załączono:

- wniosek z dnia 4 grudnia 2019 r. o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach złożony do Burmistrza Sulechowa przez Spółkę Rolną Kalsk Sp. z o.o. Kalsk 69A, 66-100 Sulechów,
- raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko opracowany pod kierunkiem mgr Ireny Wróbel,
- informacje uzupełniające do raportu o oddziaływaniu na środowisko,
- zaświadczenie o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- pisma mieszkańców złożone podczas „udziału społeczeństwa”.

W ramach planowanego przedsięwzięcia inwestor planuje przebudowę i rozbudowę istniejących budynków gospodarczych umożliwiającą uruchomienie fermy trzody chlewnej w miejscowości Kalsk. Ferma zlokalizowana zostanie na działkach o nr ewidencyjnych 5/34, 5/37, 5/47, 5/48, 5/49, 5/50, 5/51 obręb Kalsk. Teren przewidziany pod realizację przedsięwzięcia stanowi nieruchomość rolną częściową zabudowaną, obecnie użytkowaną jako hodowla bydła mlecznego w ilości do 2000 stanowisk. Łączna powierzchnia nieruchomości wynosi: 20,6288 ha. Wokół planowanej inwestycji zlokalizowane są grunty użytkowane rolniczo. Najbliżej położona zabudowa mieszkalna to:

- budynek mieszkalny na działce nr 123/3 obręb Brzeziny k/Sulechowa zlokalizowany w odległości ok. 1km w kierunku północnym od granicy planowanej inwestycji.
- budynek mieszkalny położony na terenie dz. nr 218/4 obręb Kalsk zlokalizowany w odległości ok. 1100 m w kierunku zachodnim od granicy planowanej inwestycji.

W skład obiektów fermy bydła wchodzi: budynek socjalno-biurowy i hydrofornia, budynek udoju krów, budynki obór, wybiegi dla krów, zbiornik bezodpływowy na ścieki sanitarne, zbiornik na gaz, budynki padłych krów (konfiskatornia), zagroda do przygotowania krów do udoju, drogi wewnętrzne, zbiornik na błoto z dróg wewnętrznych i ścieki płynne z obór, plac dojazdowy, parking na samochody osobowe, zasieki na kiszonkę, zbiornik na zepsutą kiszonkę, studnie wiercone, zbiornik na wodę deszczową. Na działkach nr 5/34, 5/36, 5/41, 5/45 zlokalizowana jest biogazownia rolnicza (nie wymagająca przebudowy) i która wykorzystywana będzie na potrzeby planowanego przedsięwzięcia.

Inwestor zamierza wykorzystać istniejące zabudowania oraz dokonać niezbędnej przebudowy i modernizacji obiektów, a następnie użytkować instalację w celu chowu i hodowli trzody chlewnej. W ramach planowanej inwestycji funkcjonować będą następujące obiekty infrastruktury technicznej:

- obiekt produkcji zwierzęcej o łącznej powierzchni hodowlanej około 16 400 m²;
- budynek chłodniczy kontenerowy na sztuki padłe;
- waga samochodowa najazdowa;
- hala załadunkowa z rampą załadunkową dla samochodów ciężarowych;
- zbiornik wolnostojący na wodę uzdatnioną o pojemności 100 m³;
- szambo betonowe podziemne o pojemności 10 m³ podłączone do pomieszczeń socjalnych;
- dobudowany korytarz techniczny o lekkiej konstrukcji stalowej i obudowie z płyt warstwowych;
- bateria 9 sztuk butli podziemnych na gaz ciekły;
- rozjazd dla samochodów ciężarowych;
- przepust rurowy pod drogą dla samochodów ciężarowych w miejscu przejścia drogi nad rowem;
- droga dojazdowa do istniejącej drogi biegnącej wzdłuż silosów paszowych;
- zbiornik żelbetowy podziemny zamknięty na gnojowicę o pojemności 200 m³;
- zbiornik magazynujący gnojowicę 1500 m³ (napełnianie przewodami tłocznymi);
- warsztat w istniejącej części socjalno-biurowej;

- silosy paszowe: 13 szt. silosów o pojemności 23,2 Mg każdy; 7 szt. silosów o pojemności 15,7 Mg każdy; 1 szt. silos o pojemności 30,7 Mg; 2 szt. silosów o pojemności 11,9 Mg każdy;
- ogrodzenie fermy;
- agregat prądotwórczy;
- pozostała niezbędna infrastruktura techniczna m.in. instalacja wodociągowa i elektroenergetyczna.

Zgodnie z uzupełnieniem do raportu o oddziaływania na środowisko oprócz wyżej wymienionych zbiorników na gnojowicę ferma będzie wyposażona w zbiornik pod rusztem dla świń o pojemności 11480 m³.

Na terenie fermy prowadzona będzie reprodukcja trzody chlewnej oraz odchów prosiąt. Planowana maksymalna ilość zwierząt wyniesie: 1748,08 DJP w tym: lochy prośne 1672 sztuk - 585,2 DJP; lochy do krycia 1002 sztuk - 350,7 DJP; lochy karmiące 670 sztuk - 234,5 DJP; loszki 340 sztuk - 85,0 DJP; knury 5 sztuk - 2,0 DJP; prosięta w sektorze reprodukcji 10 050 sztuk - 201,0 DJP; prosięta w sektorze odchowu 14 484 sztuk - 289,7 DJP. Obiekt hodowlany zostanie podzielony na sektory, wyodrębnione zostaną także kojce grupowe, w których utrzymywana będzie osobna grupa wiekowa i rodzajowa trzody. Hodowla prowadzona będzie metodą bezściolową, na ruszcie. Karmienie świń odbywać się będzie z zastosowaniem mieszanek paszowych, które magazynowane będą w silosach paszowych. Pasza transportowana będzie mechanicznie paszociągami. Zadawanie paszy odbywać się będzie za pomocą automatycznego systemu przesypowego z czujnikiem krańcowym. W obiektach zainstalowane zostaną poidła przeznaczone specjalnie dla danej grupy rodzajowej i wiekowej trzody. Woda dostarczana będzie z istniejącej studni zlokalizowanej na terenie działki 5/16 obręb Kalsk. Ujęcie składa się z dwóch studni wierconych o głębokości 44,0 m. Ścieki bytowe odprowadzane będą do zbiornika bezodpływowego zlokalizowanego w pobliżu pomieszczeń socjalno-biurowych. Odchody zwierzęce gromadzone będą w kanałach zlokalizowanych pod rusztami. Woda użyta do mycia posadzek wraz z pozostałościami odchodów zwierzęcych spływać będzie do zbiornika bezodpływowego i tworzyć będzie gnojowicę. Gnojowica kierowana będzie układem rur do istniejącej biogazowni rolniczej. Poferment wykorzystywany będzie na polach uprawnych jako materiał nawozowy. Powstające w obrębie biogazowni ciepło i prąd elektryczny wykorzystywane będzie do zasilania obiektów fermy.

W raporcie o oddziaływaniu na środowisko przeprowadzono analizę rozprzestrzeniania zanieczyszczeń w powietrzu i analizę rozprzestrzeniania hałasu emitowanego do środowiska. W analizie dotyczącej emisji do powietrza uwzględnione zostały źródła emisji planowane, które powstaną w wyniku realizacji przedsięwzięcia:

1. Emisji zorganizowanej:

- wentylatory wyciągowe zainstalowane w dachach obiektów hodowlanych, które będą wprowadzać gazy i pyły wynikające z utrzymania zwierząt w budynkach hodowlanych,
- rury odpowietrzające silosów paszowych, z których zanieczyszczenia pyłowe wynikające z ich napełniania wprowadzane będą do powietrza.

2. Emisji niezorganizowanej wynikającej z ruchu pojazdów po terenie zakładu (samochody ciężarowe i samochody osobowe).

W obliczeniach uwzględniono tylko wyżej wymienione źródła emisji zorganizowanej. Przeprowadzono obliczenia dla takich zanieczyszczeń jak: pył PM10, amoniak, siarkowodór, pył PM2,5. Stwierdzono, że: *W promieniu 1,0 km od granic terenu przedsięwzięcia zlokalizowane są wyłącznie grunty użytkowane rolniczo (grunty orne niezabudowane), działki leśne oraz biogazownia rolnicza należąca do Inwestora. Ze względu na brak innych instalacji*

do chowu i hodowli zwierząt zlokalizowanych w otoczeniu, w niniejszej analizie nie uwzględniono tzw. „efektu skumulowanego”.

W analizie rozprzestrzeniania się hałasu uwzględniono hałas emitowany do środowiska z pracy wentylatorów wyciągowych zainstalowanych w dachach obiektów hodowlanych, pracy sprężarek „paszowozów” (punktowe źródła hałasu) oraz ruchomych źródeł hałasu (hałas drogowy).

W raporcie oddziaływania na środowisko stwierdzono, że:

1. Biorąc pod uwagę sposób usytuowania inwestycji oraz zastosowaną w wariantcie inwestorskim technologię produkcji rolnej, omawiane przedsięwzięcie nie będzie oddziaływać negatywnie w zakresie emisji zanieczyszczeń pyłowych oraz gazowych i hałasu na ludzi. Instalacja nie będzie powodowała przekroczenia dopuszczalnych poziomów emisji poza swoimi granicami i tym samym nie będzie powodowało zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi poza terenem lokalizacji.
2. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowej inwestycji na wodę i glebę. Planowane przedsięwzięcie w trakcie eksploatacji nie będzie miało negatywnego wpływu na środowisko gruntowo- wodne. Zastosowane w rozwiązaniach konstrukcyjne i budowlane i technologiczne zapewniają szczelność urządzeń i obiektów do przechowywania nieczystości płynnych. W prawidłowo prowadzonym procesie chowu hodowli trzody chlewnej nie będzie zachodził proces przedostawania się zanieczyszczeń do środowiska wodno-gruntowego.
3. Analizując kwestię związaną uciążliwościami odorowymi zaznaczyć należy, iż na terenie przedmiotowej instalacji stosowana będzie technologia spełniająca wymagania najlepszej dostępnej techniki, dzięki czemu oddziaływanie odorowe nie będzie znaczące. Podkreślić należy także, że oddalenie fermy od skupisk ludzkich będzie na tyle duże, że uciążliwości te nie będą zauważalne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze opiniuje negatywnie przedsięwzięcie pod nazwą: „Przebudowa i rozbudowa (modernizacji) funkcjonującej fermy bydła mlecznego wraz ze zmianą profilu produkcji polegającej na utrzymaniu stada macior w celu produkcji prosiąt, przy równoczesnym obniżeniu jednostek DJP, w miejscowości Kalsk – ferma trzody chlewnej stada podstawowego (dz. nr ewidencyjny 5/34, 5/37, 5/47, 5/48, 5/49, 5/50, 5/51)”ponieważ:

1. W raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedstawiono obliczenia rozkładu stężeń zanieczyszczeń emitowanych do powietrza przez planowane przedsięwzięcie. Stwierdzono, że zanieczyszczenia nie będą powodować przekroczenia norm dopuszczalnych w powietrzu. Obliczenia i przedstawione na ich podstawie wnioski budzą wątpliwości ponieważ:
  - 1.1. Do obliczeń emisji zorganizowanej amoniaku z pomieszczeń budynków inwentarskich przyjęto „uśrednioną wartość” wskaźników określonych w „Konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do intensywnego chowu drobiu lub świń”- załączniku do decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2017/302 z dnia 15 lutego 2017 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do intensywnego chowu drobiu lub świń zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE. Nie przedstawiono jakimi kryteriami się kierowano przyjmując do obliczeń wartość będącą średnią arytmetyczną wartości dolnego i górnego zakresu wskaźników z tabeli 2.1 ww dokumentu. Na przykład dla loch luźnych i prośnych zakres emisji amoniaku wynosi 0,2-2,7 kgNH₃/stanowisko/rok z zastrzeżeniem, że dolna granica zakresu związana jest ze stosowaniem systemu oczyszczania powietrza, natomiast w przypadku wykorzystywania głębokiego kanału gnojowicy w połączeniu

z technikami zarządzania żywieniem górna granica wynosi 4,0 kgNH₃/stanowisko/rok. W raporcie do obliczeń dla loch luźnych i prośnych przyjęto wartość 1,45 kgNH₃/stanowisko/rok. Podobnie wskaźniki emisji amoniaku przyjęto dla innych grup zwierząt. Nie uzasadniono dlaczego w przypadku planowanej inwestycji nie będzie emisji zanieczyszczeń na poziomie górnej granicy określonej w BAT. W tabeli, w której porównano przedstawiono spełnienie wymagań BAT dla BAT 30 wymieniono stosowanie: „połączenie głębokiego kanału gnojowicowego z techniką żywieniową”.

1.2. W obliczeniach pominięto emisje zanieczyszczeń związane z działaniem biogazowni która będzie integralną częścią planowanego przedsięwzięcia. Nie uwzględniono emisji zanieczyszczeń z np.: spalania biogazu, procesu odsiarczania biogazu, procesu separacji pofermentu na frakcję płynną i stałą, dowozu gnojowicy z fermy tuczu do biogazowni i przyjmowania do biogazowni, magazynowania pofermentu. Właściwie przefermentowany poferment emituje znacznie mniej odorów niż gnojowica nie jest jednak bezzapachowy jak stwierdzono w uzupełnieniu do raportu (publikacja „Poferment nawozem dla rolnictwa” autor dr inż. Alina Kowalczyk-Juśko dr inż. Magdalena Szymańska, Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa).

2. W raporcie o oddziaływaniu na środowisko nie przeprowadzono szczegółowej analizy w zakresie uciążliwości zapachowej. Odory nie tylko powodują uciążliwości ale także mogą mieć negatywny wpływ na zdrowie człowieka. Długotrwałe narażenie może wywołać depresję, znużenie, bóle głowy, problemy oddechowe, nudności, podrażnienia oczu i gardła. W opracowaniu wydanym przez Ministerstwo Środowiska w 2016 r. „Kodeks przeciwdziałania uciążliwości zapachowej” stwierdzono, że: „Do najbardziej uciążliwych i jednocześnie najpowszechniej występujących źródeł emisji odorów należy zaliczyć:

- chów i hodowlę trzody chlewnej, drobiu i zwierząt futerkowych(...).”

Do najważniejszych odorantów, które emitowane są w wyniku utrzymania trzody chlewnej należą: amoniak, siarkowodór, ditlenek siarki, aldehydy, alkohole, ketony, kwasy organiczne, merkaptany, fenole, aminy estry. Ponadto związki zapachowe w mieszaninach mogą posiadać zupełnie inne właściwości i cechy zapachu niż pojedyncze substancje odorowe. Kierując się zasadą przezorności problem uciążliwości zapachowej nie może być pominięty, pomimo braku przepisów prawnych w tym zakresie.

Analiza oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na poszczególne komponenty środowiska przedstawiona w raporcie o oddziaływaniu na środowisko nie udowadnia, że planowane przedsięwzięcie nie będzie negatywnie oddziaływać na ludzi.

Otrzymuje:

1. Burmistrz Sulechowa
Plac Ratuszowy 6
66-100 Sulechów
2. aa.

PAŃSTWOWY POŁYK
INSPEKCYJNY
w Sulechowie
mgr inż. Dorota Baranowska

sprawę prowadzi: Barbara Stadnik
tel. 68 325 46 71 do 5 wew. 0220

